

Idem Alex. III. S. Maria in Cagi, & Vallis secretæ
Abbatu a. (an. 1174.)

Cum I. & A. b Canonici sancti Dion. Remen. ex parte quorundam Canonorum ejusdem Ecclesiæ nostro Apostolatu referant, quod Abbas eorum super dilapidatione, perjurio, simonia, & quibusdam aliis erat multipliciter infamatus: nos Cathalan. Episcopo, & ejus collegis dedimus in mandatis, ut ad Ecclesiam personaliter accedentes, tam in capite, quam in membris corrigenter corrigenda, & statuerent quæ statuenda viderent: [*& infra.*] Judices autem Abbatis, & Canonorum juramenta recipientes, Abbatem ab administratione ipsius Ecclesiæ per sententiam removerunt, correctione membrorum dilata, quam tunc non poterant expedire. A qua sententia, cum procurator prædictus ad nostram audientiam appellaverit, proposuit dictam sententiam reprobendam, tum quia Judices lite non contestata in ipso negotio processerunt, tum quia juramenta conspiratorum contra ipsum recipientes (depositionibus coram partibus minime publicatis, nec cõsentis eidem) ad sententiam procedere præsumserunt: [*& infra.*] Quia vero de conspirationis articulo nobis non potuit fieri plena fides: mandamus, quatenus si vobis constiterit, quod illi conspiratores fuerint, quorum constat a Judicibus juramenta recepta, quod Abbas probare voluit coram eis, & eorum dicta Judices secuti tantummodo, cum per alios ea probata non essent, sententiam protulerunt: vos irritantes processum eorum, in negotio juxta prædictam formam comprehensam in prioribus literis procedatis. Si vero eos conspiratores fuisse nequiverit comprobare, vel licet de hoc constaret, appareat tamen illos nihil super his deposuisse, pro quibus idem Abbas fuit amotus: vel etiam si aliqua super his deposuerint, ea tamen per aliorum dicta fuerant sufficienter ostensa, processum ipsorum Judicum confirmatis: quia licet adversus Abbatem non debuissent conspiratores admitti, juramenta tamen ipsorum de veritate dicenda super statu ipsius domus recipi potuerunt: ut per ipsorum dicta super aliis fides possit haberi, quæ Abbatem minime contingebant, præsertim cum tunc probatum non eliet, eos conspiratores fuisse.

C A P. XXIII.

Damnatus in actione injuriarum infamis est, & per Papam potest sanare restitui. h. d. prout communiter summatur.

Idem H. de Castro Guarri. d. [an. 1174.]

Cum te e Bartholomæo injuriarum actione convento, eo quod diceres equum tuum non esse minoris pretii, quam capillos ipsius, Judices, qui super hoc cognoscabant, te in decem solidos condemnassent, tu timens, ne ipsorum sententia te notaret infamia, beneficium restitutionis ad famam a sede Apostolica implorasti. Nos autem considerantes, quod nulla fuerit, vel minima facta injuria, volumus te per g prædictam sententiam infamia non notari.

C A P. XXIV.

Revocata sententia propter defectum jurisdictionis, ut quia unus ex Judicibus publice excommunicatus erat, vel propter juris ordinem non servatum, iterum de principali queritur.

Idem. (an. 1144.)

Ad probandum b, quod procurator dominæ: (*& infra.*) Vos autem interim agnoscatis de confirmatione sen-

a al. in Cagia. al. Catag. al. Vallis seven. seu secret. Ord. Præmonstr. Suesionensis diocesis. b Cap. 2. eod. tit. in 3. compilat. c Hunc text. Innoc. dicit esse singularem, quod attestatum publicatio est de justitia, non autem de substantia. Male legitur pro eidem, eisdem, cum de solo Abbate sermo sit. d al. Vuarim. al. Idem R. militi. e Cap. 1. eod. tit. in 1. comp. vid. Bart. in l. infamem. ff. de pub. jud. f vide l. Athletar. ff. de his qui nor. infam. g al. propter dictam. h Cap. 2. eod. tit. in 4. comp. vide Antr. de Butr. in c. fraternitatis. sup. de rest.

tentiæ, quæ lata est a Judicibus delegatis de electione custodis, ut eam [sicut de jure fuerit faciendum] confirmare, vel infirmare curetis, ita ut si pro eo, quod unus ex delegatis Judicibus, qui eandem sententiam protulerunt, excommunicationis vinculo esset publice innodatus, quando sententia lata fuit, sicut per Metropolitanam literas perhibetur, aut ex alia iusta causa eandem sententiam constiterit infirmendam: ipsa cassata, de ipsius electione custodis iterum cognoscatis.

C A P. XXV.

Res inter alios iudicata aliis non nocet: fallit in eo, qui passus est illum litigare, cui secundo loco competebar actio, vel defensio, vel a quo causam in iure iudicato habuit.

Gregorius IX.

Quamvis regulariter aliis non nocet a res inter alios iudicata: ei tamen, qui cum sibi primum de ea re actio, vel defensio competebar, sustinuit sequentem agere: ac illi etiam, qui passus est eum, a quo causam habuit, experiri, est præjudicium generatum.

C A P. XXVI.

Si duo ordinarii pronunciant contraria, tenet sententia pro reo: fallit in quatuor casibus hic contentis, & similibus. Si vero delegati discordant, delegans est ad eundem. Si arbitri, neutra tenet.

Idem. [an. 1174.]

Duobus b Judicibus (ut accepimus) diversas sententias proferentibus, si ex jurisdictione ordinaria processerunt, tenet pro reo, non pro actore sententia, nisi in causa favorabili, puta matrimonio, libertate, dote, seu testamento, pro ipso fuerit promulgata. Si vero ex delegata potestate, utraque pendet sententia ex arbitrio delegantis: Quod si ex compromisso, neutra debet habere vigorem.

TITULUS XXVIII.

DE APPELLATIONIBUS, RECUSATIONIBUS, ET RELATIONIBUS.

C A P. I.

Collatio beneficii facta post appellationem ex probabili, & verisimili causa interpositam est ipso iure nulla.

Alexander III. Exonen. Episcopo, & Decano London.

(an. 1180.)

Dilecti d filii Prior, & Clerici de Gisebergien. gravem e querimoniam transmiserunt, quod Eboracen. Archiepiscopus Apost. sed Legatus eundem Priorem post appellationem suspendit, suas Ecclesias interdixit, & Canonicos (si eidem tanquam Priori obediunt) excommunicatos denunciavit: [*& infra.*] Super quibus si veritate per idoneas personas, & formam loci sollicitè inquisita, inveneritis Ecclesiarum concessiones factas, nisi Prior, & Canonici malitiose distulerint eas (quantum ad se pertinet) ordinare, in irritum revocetis eandem.

C A P. II.

Appellatio generalis respectu cause non valet.

Idem Archiepiscopo Remen. [an. 1180.]

Inter cætera f, [*& infra.*] Super eo, quod Abbas Sancti Apollinaris in claustris a te appellationem interposuit generalem super omni causa, quæ adversus eum aliquo

a Vide l. res inter. C. quando res jud. non noc. b Cum plures Judices proferunt diversas sententias, quæ prævaleat. vid. Alex. in l. si duo extribus. & l. si in tres ff. de recep. arb. c De hac materia vid. Conc. Trid. sess. 13. de reform. c. 1. & sess. 24. de reform. c. 20. d Post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 10. c. 1. & Cap. 1. eod. tit. in 1. comp. e al. gravem ad nos querimoniam. f Cap. 2. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 2.

aliquo tempore posset moveri, ipsum exinde redarguimus, nec hujusmodi appellationem duximus admittendam.

C A P. III.

A correctione legitima non appellatur, nisi modus excedatur. h. d. inspecta mente literæ.

Idem Abbati S. Petri. (an. 1180.)

Ad nostram: (*& infra.* 1) Quia a vero remedium appell. non ideo est inventum, ut alicui a religionis, & ordinis observantia exorbitanti debeat in sua nequitia patrocinium exhibere: Mandamus, quatenus si quando quilibet subditorum tuorum ad remedium appellationis convolaverit, non ideo minus eum juxta tenorem mandati, quod in prædicta regula continetur, & institutionem ordinis corrigas, & castiges. b

[1 Novem audientiam pervenisse, quod si quando subditos tuos vis pro suis excessibus secundum regulam B. Benedicti, & institutionem tui ordinis corrigere, & castigare, ipsi ut malitiam suam liberius valeant exercere, ad remedium appellationis confugiunt.]

C A P. VI.

Si appellans intra terminum a Judice, a quo appellavit, vel a se ipso statutum, appellationem non prosequitur, sententia, vel iudicio illius stare compellitur.

Idem Norwicen. Episc.

Personas Ecclesiarum: (*& infra.* 1) Si quis d ad nostram audientiam appellaverit, & appellationi suæ prolixum terminum præixerit, tu ei diem, intra quem Apost. sedem convenienter possit adire, assignes: ad quam si venire contempserit, tu illum extunc iudicio tuo super iis, quæ in questione vertuntur, sine contradictione aliqua stare compellas. Si autem quisquam appell. suæ præfigat terminum congruentem, nec tamen causam ad diem appell. fuerit prosecutus, ipsum nihilominus extunc sententiæ tuæ (sicut de alio diximus) appell. remota parere constringas.

[1 Ecclesiarum in tua diocesi consistunt, ita tuis, & dominorum fundi authenticis scripturis præmunias, ut cum aliquam personam Ecclesiarum illarum decedere forte contigerit, decedentis filius, vel vicarius, vel alius quilibet, personatum Ecclesiæ vacantis viro idoneo conferendi tibi viam præcludere aliqua calliditate non possit. Quod]

C A P. V.

Appellans ad prosequendum habet annum, & ex causa biennium, nisi Judex moderetur. Et si intra id tempus non prosequitur, rata manet sententia: vel redit ad primum, si ante sententiam appellavit. h. d.

Idem Remen. Archiepiscopo.

Cum sit e Romana: (*& infra.* 1) Fraternalitati tuæ duximus respondendum, quod si ante sententiam, vel postea fuerit appellatum, hujusmodi appellantis f annus indulgetur: aut ex necessaria, & evidenti causa biennium: nisi forte Judex, a quo appellatum fuerit, secundum locorum distantiam, & personarum, & negotii qualitatem præcisus tempus fuerit moderatus. Intra quod si is, qui appellaverit, causam appell. non fuerit prosecutus, tenebit sententia, si post sententiam appellaverit, & a causa sua cecidisse videtur: nec amplius super eodem negotio audietur appellans. Si vero a gravamine, & ante litis ingressum fuerit appellatum, hujusmodi audietur appellans, quoniam sacri canones etiam extra iudicium passim appellare permittunt: nec solent hujusmodi dici appellationes, sed provocaciones ad causam. Si autem ante sententiam quis appellaverit, cogitur illius stare iudicio, ad quem noscitur appellasse.

a Cap. 2. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 10. c. 4. b Conc. Trid. sess. 13. de reform. c. 1. §. cum igitur. c Cap. 4. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 5. jung. c. 20. sup. de testib. d si aliquis. e Cap. 5. eod. tit. in 3. compil. & post Conc. p. 10. c. 16. f al. appellationibus.

[1 Ecclesia caput, & magistra omnium Ecclesiarum disponente Domino constituta, & ad eandem consultationes, & questiones de diversis mundi partibus merito referantur, quod eam super variis questionibus consulit, gratulamur, & prudentiam tuam non immerito commendamus. Inde est, quod scriptis presentibus]

Qui de crimine impetrat, appellare potest, nisi sit notorium: h. d.

§. 2. Præterea si raptor sit, vel violentus detentor alienæ rei, qui appellat, hujusmodi appellatio facta in iudicio apud Ecclesiasticas personas solet audiri, nisi forte manifestus raptor, vel fornicator existat, sicut ille, quem absentem, & irrequisitum Apostolus a excommunicavit.

C A P. VI.

Coram Judice, a quo appellari in una causa, possum in alia conveniri, nisi eum recusem, ut suspectum.

Idem eidem. (an. 1180.)

Ad hæc b si in una causa quis appellaverit, & pendente appellatione aliquod crimen committat, vel prius commississe dicatur, vel modo etiam accusetur, aut conveniatur de alia re, super qua non sit appellatum, & illam perferri contingat ad audientiam Judicis, a quo in alio negotio appellavit, eum potest, si voluerit, tanquam suspectum vitare: alioquin debet stare iudicio, maxime si suus ordinarius Judex existat.

C A P. VII.

Si a Judice inferiori unus appellat ad Papam, alius ad inferiorem, teneatur appellans ad Papam comparere ad citationem Judicis inferioris, saltem allegaturus appellationem suam: alias valebit processus a minori, nisi sciverit appellationem interjectam ad Papam.

Idem.

Si duobus c coram suo Judice litigantibus, alter ad nostram, alter ad sui Judicis audientiam super eodem negotio appellaverit: & ille, qui ad suum Judicem appellavit, ad diem appellationis veniens, se ad eum appellasse proponit, eo tacito, quod adversarius ejus ad audientiam Romani Pontificis appellat: si legitime citatus nec venit, nec responsum misit, aut etiam alias parere contemnit, tenebit excommunicationis sententia in eum pro contumacia promulgata, nisi Judex cognoverit eum ad audientiam Romani Pontificis appellasse.

A civili Judice, qui non est de temporalis jurisdictione Ecclesiæ, non appellatur ad Papam. h. d. usque ad finem.

§. 1. Denique quod queris, si a civili Judice ante iudicium, vel post, ad nostram adientiam fuerit appellatum, an hujusmodi appellatio teneat: tenet quidem in his, qui sunt nostræ temporali jurisdictioni subiecti, in aliis vero etsi de consuetudine Ecclesiæ teneat, secundum juris rigorem credimus non tenere.

C A P. VIII.

Lapsus biennii non præjudicat appellanti, quo minus ex causa legitima audiatur, saltem per beneficium restitutionis in integrum. h. d. secundum uberiorem intellectum.

Idem Plebano, & Clericis S. Nazarii de Alibia. d

(an. 1174.)

Ex ratione: (*& infra.*) Verum si appellationem biennio elapso interpositam a sententia contra vos prolata, profectum non estis: dummodo prosecutionem ipsius per impotentiam vos constiterit omisisse, nolumus, quod iustitiæ vestræ debeat præjudicium generare. e

X 2

Si

a 1. Cor. 5. b Cap. 6. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 10. c. 5. c Cap. 7. eod. tit. in 1. comp. & post Concil. p. 10. c. 7. dal. Albaroto. alias Albezar. Cap. 8. eod. tit. in 1. comp. Vid. Joan. de Anania consil. 1. & Angelum consil. 39. e generari.

CAP. IX.

Si veus post citationem, vel notitiam literarum iuit ad curiam, delegatus in causa procedat: alias non. h. d. cum c. suggestum. infr. eod.

Idem Vigorien. a Episcopo. (an. 1175.) Meminimus b: [& infra.] Ceterum cum aliquam causam contingit tibi appell. remota committi: & adversa pars post citationem iter arripuerit ad sed. Ap. veniendi, non minus poteris in negotio secundum iuris formam procedere. Quod si ante citationem iter arripuerit, non est aliquatenus procedendum.

CAP. X.

Superfeditur propter articulum, in quo appellatum est, etiam super principali causa, si sine illo articulo expediri non potest. h. d. inherendo literæ.

Idem. (an. 1180.)

I. Super eo c, quod sollicitudo tua quaesivit, prudentia tua duximus respondendum, quod si de aliqua exceptione quaestio oriatur, & exinde appellationem fieri contingat, eidem exceptioni erit merito superfedendum: & si principalis causa sine illa terminari non poterit, ei nihilominus superfedeatur.

Non obstante appellatione ex falsa causa interposita, potest iudex ad ulteriora procedere. h. d.

§. 1. Si autem adversa pars d de falsi suggestione in appellationem prorupit, non est sententia super hoc differenda.

CAP. XI.

Etiam pro minoribus, seu levioribus causis appellari potest. Idem.

DE c appellationibus pro causis minimis interpositis volumus te tenere, quod eis, pro quacunque levi causa fiant, non minus est, quam si pro maioribus fierent, deferendum.

CAP. XII.

Secundum canones appellatur etiam ante sententiam: secundum leges non, nisi in quibusdam casibus: hoc primo. Et appellatio, & recusatio equiparantur in hoc: quia sicut in appellatione requiritur causa rationabilis: ita & in recusatione: hoc secundo. Et tempus assignatum iudici ad causam decidendam incipit currere a tempore presentationis rescripti: hoc tertio, secundum verum intellectum.

Idem.

II. Super eo f: [& infra.] Sacri canones ante, & post liti contestationem, & in prolatione sententia, & post, singulis facultatem tribuunt appellandi, leges autem seculares appellationem (nisi in casibus) ante sententiam non admittunt. In causis quoque Ecclesiasticis, ubi appellationis remedium tollitur, sicut appellationi, ita recusationi non est aliquatenus deferendum g. Si autem intra certum tempus lis decidenda committitur, extunc terminus incipit currere h, cum iudices contigerit literas recepisse.

[1 Quod interdum iudices delegati ab altera partium tanquam suspecti recusantur, hoc tua prudentia presentibus literis innotescat, quod]

CAP. XIII.

Conventus super injuria Clerici, vel super adulterio appellare potest, nisi sit notorius. h. d. cum c. feq. Idem.

a Vigoren. b Cap. 9. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 8. integra clausula extat in c. 6. qui Cleric. vel uov. in 1. compil. & post Conc. p. 21. c. 3. c. Cap. 10. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 9. d Vid. l. si ueris, cum not. C. de fide instrum. e Cap. 11. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. c. 10. f Cap. 13. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 12. g vid. l. si quis ex. & ibi Barr. ff. de iurisdic. om. jud. h Distio, currere, deest in omnib. antiq.

I. Ervenit a ad nos, quod cum Clerici se conquerantur ab aliquibus vulneratos, vel alias esse laesos, qui impetuntur, ad apost. sedem appellant: [& infra.] F. t. mandamus, quatenus si eorum excessus publicus non sit, & notorius, eos Eccl. censura compellas, ut intra conveniens tempus appellationem interpositam prosequantur. Si vero publicus est, & notorius, appellationis obtentu non pratermittas, quin eos excommunicatos denuncies, ipsosque facias sicut excommunicatos cautius evitari, donec passis injuriam satisfactant, & cum literis tuis Apostolice le conspectui repræsentent.

[1 Sed appellationem interpositam nolentes prosequi, consortia hominum devitare contemnunt. Verum quia quid tibi faciendum sit, exinde nostris literis certiorari desideras.]

CAP. XIV.

Summatum est sup. cap. proximo. Idem Archiepiscopo Toletano.

I. Consuluit b nos fraternitas tua: [& infra.] Consult. t. t. duximus respondendum, quod si aliqui, quos manifestum sit, & notorium uxorem alterius detinere, aut injecisse manus violentas in Clericum, appellaverint: eorum appellationi non est, aliquatenus deferendum. Sed cum multa dicantur notoria, quæ non sunt, providere debes, ne quod dubium est, pro notorio videaris habere. Illos autem, qui appellant a præsentia tua, cogere debes intra tempus conveniens appellationem interpositam prosequi, aut iudicio tuo appell. remota parere.

[1 Utrum deferendum sit appellationibus, quando causa frustratoria dilationis appellatur, nec interpositam appellationem prosequuntur. Super quo utique]

CAP. XV.

Hoc cap. summatum est sup. eod. c. meminimus. Idem Dulmenf. Episcopo.

SUGGESTUM est e auribus nostris, quod cum oppressi ad præsidium Apost. sedis recurrunt, & appellatione facta iter arripiunt, adversarii eorum appell. interpositam cognoscentes, nec ad præsentiam nostram accedunt, nec rogationem transmittunt: cum autem senserint illos ad vos nostras literas reportasse, in vocem appellationis prorumpunt, & iter ad nos arripiunt veniendi, ut sic eorum sollicitudinem, a quibus impetuntur, eludant. Tuæ consultationi taliter respondemus, ut si quis deprehensus fuerit, hoc ex fraude vel malitia facere, appellationi ejus non deseras, neque ob id causam tibi commissam terminare postonas: qua decretalem epistolam, qua tales muniri videntur, non ad deprimendam d cujusque iustitiam, sed ad removeadum gravamen nos fecisse cognoscas.

CAP. XVI.

Excommunicatus pendente cognitione appellationis absolvi potest ad cautelam: & si apparet eum legitime appellasse, non punitur pro eo, quod interim celebravit divina.

Idem Eboracensi Archiepiscopo.

AD præsentiam nostram R. e Presbytero veniente, Episcopo Tusculano, & P. sanctæ Susannæ Cardin. tuam, & ipsius causam commisimus audiendam. Qui ad objectionem tuam, licet R. Presbyter non esset excommunicatus de jure, de facto tamen fecerunt eum absolvi. Ideoque mandamus, quatenus prædictum Presbyterum pro eo, quod post excommunicationem contra appellationem factam divina cantavit, nullatenus inquires, se ad eum statum reducas omnia, in quo erant tempore appellationis emissæ.

CAP.

a Cap. 5. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 13. vid. Bald. in l. adductos. C. de Episc. aud. & Dd. in e. Rom. de appell. l. 6. b Cap. 16. eod. tit. in 1. compil. & post Conc. p. 10. c. 14. c Cap. 20. eod. tit. in 1. compil. & post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 10. c. 19. d deprimendum. e Cap. 22. eod. tit. in 1. compil. & post Conc. p. 10. c. 31. vid. c. cupientes. §. quod per viginti. & ibi Germin. delect. l. 6.

CAP. XVII.

Si appellans turbatur in possessione, super qua fuit appellatum, iudex a quo potest illam possessionem sibi reformare, appellatione in suo statu permanente. h. d. secundum communem intellectum.

Idem Alex. III. Cantuariensi Archiepisc.

CUM a teneamur: [& infra.] Quoniam igitur nos consulere voluisti, utrum si eorum possessio, qui ad audientiam nostram appellant, turbata fuerit, tibi eam sibi liceat reformare, eo, de quo appellatio est interposita, prætermisso: Prudentia tua taliter respond. quod si exinde ad te querela pervenerit, id ordine iudiciario tibi licebit experiri. b

[1 Consultationibus singulorum, quantum nobis Dominus ministravit, respondere, tanto gratius tibi volumus respondere impendere, quanto personam tuam abundantiori diligimus obavitare.]

CAP. XVIII.

Generalis, & vaga appellatio respectu cuiuslibet gravaminis non valet, sed restricta ad certam causam sic.

Idem Episc. & Archidiacono Bononien.

II. Consuluit e: [& infra.] Consult. vestra t. r. quod si generaliter appell. quis interponeret ab omni gravamine, quod sibi posset contingere, huiusmodi appell. tenere non debet. Si vero ab aliquo iudice super omni gravamine, quod in una causa sibi posset inferri, quamquam generalis appellatio sit interposita, appellationi tamen ejus est ab eodem iudice deferendum.

[1 Nos vestra devotio, ut si appellatio, quæ ab omni gravamine interponitur, teneat, vestram prudentiam redderemus nostris literis certioram, & ideo]

CAP. XIX.

Appellatio frivola non excusat inferiorem, quo minus teneatur obedire superiori, & ut de contemptu puniatur, nisi innocentiam suam aliter purget. h. d. & est casus notabilis, in eo quod dicitur istum esse puniendum.

Idem Zamorensi Episc. d

CUM parati e essemus tuas petitiones admittere, I. Diaconus Cardinal. olim Apostolicæ sedis Legat. proposuit, quod cum ad ejus vocationem contempisses accedere, in personam tuam excommunicationis sententiam promulgavit: [& infra.] Cumque N. Canonicus B. Jacobi firmiter asseveraret, quod in legatione Regis esses, & ideo non potuisses ad vocationem prædicti Cardinal. accedere: Cardinalis econtra asseruit, quod non in legatione Regis, sed in Salamantina Ecclesia te suus f nunciis invenisset: [& infra.] Nos vero attendentes, quod te non deiecit contemnere obtentu appell. ad vocationem venire Legati: Præcipimus, quatenus vel in persona propria, vel per nuncios idoneos Apostolice te conspectui repræsentas, innocentiam tuam (si poteris) ostensurus.

[1 Post excommunicationem ejus, qui vice nostra fungatur, te fecisti in Episcopum consecrari.]

[2 Et tibi dixisset, quod in alia Ecclesia te non esset requisiturus. Et cum iterum ex parte tua fuisset propositum, quod quando ven. fr. n. Archiepisc. Compositellanus appellavit, tuam appellationem etiam interposuisset: Cardinalis adiecit, quod appellatio illa te tueri in hac parte non potuit, quin ad ipsius vocationem accedere tenereris.]

CAP. XX.

Si mandatum factum ei, qui juravit stare iudicio Ecclesiæ,

a Cap. 23. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. pars. 10. c. 25. b paricula, experiri, vacare videtur. c Cap. 27. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. part. 50. c. 54. d alias, Zameren. al. Zamorien. al. Amoven. al. Gemoten. e Cap. 29. eod. tit. in 1. compil. & post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 10. c. 28. f Vid. l. si quis uxori. §. appellationem. & ibi Barr. ff. de furt. & in l. cum qui. §. ff. commod.

excedit limites juramenti, & licita promissionis, appellare poterit: alias secus. h. d. compendiose Abb. Idem Cantuariensi Archiepiscopo.

II. AD hæc a: [& inf.] Præterea de his, qui juramentum præstant, quod Ecclesiæ stabunt iudicio, & postea appellant: id tua sollicitudo provideat, ut eos servare, quod jurant, vel intra XL. dies post appellationem interpositam iter arripere ad ipsam prosequendam compellas.

CAP. XXI.

Summa ut sup. cap. proximo. Idem Carnotensi Episcopo.

QUESTIONI, quam facis, utrum b appellationi illius sit deferendum, qui (sicut moris est) præstito juramento, absolvi meretur, & antequam ei mandetur aliquid, vel mandato recepto causa subterfugii appellaverit: Respond. quod appellationi, quæ juramento ejus debeat derogare, non est in aliquo deferendum, sed statim erit in eandem reducendus sententiam: quæ (donec mandatum susceperit, & susceptum pro posse fuerit profecutus) debet firmiter observari.

CAP. XXII.

Appellans ab ordinario postea de delicto ab eo commisso puniri potest per ipsum ordinarium. h. d. sed supple ad textum, idem esse de antea commissis, si nunc de illis accusatur, ut cap. ad hæc 1. sup. eod. & cap. proposuit, infra eod.

Idem Vinton. Episc. c

I. Præterea d de his, qui ad sed. Apost. appellant, & postea gravia committentes, se, dum conveniuntur, appellatione tuentur: Duximus respondendum, quod eos appellatio non debet in sua iniquitate tueri, quo minus eorum excessus censura canonica puniatur.

CAP. XXIII.

Qui non desulit appellationi sui adversarii, de sua posteriori circa idem contra eum excipere nequit.

Idem Grandensi Patriarchæ, & S. Vitalis Presbytero Cardinali. (an. 1172.)

I. Constitutis in præsentia nostra e Abbate sancti Felicis, & Presbytero R. pro controversia, quæ de electione Torcellanæ Ecclesiæ est suborta: [& inf.] Ideoque mandamus, quatenus si Archidiaconus post appellationem, & denunciationem excommunicationis, ad nominationem læpediti C. processerit, & Primicerius cum Canonicis, & Plebanus cum assensu Cleri Episcopatus, vel majoris, & sanioris partis, prænominatum I. in Episcopum, & pastorem elegerint, non obstante appellatione præfati Archidiaconi, si ipse appellationi prius factæ non desulit, electionem de præfato I. factam auctoritate Apostolica confirmetis.

CAP. XXIV.

Appellans ab ordinario in una causa, in aliis coram eo respondere tenetur: potest tamen eum recusare ut suspectum, nisi conveniatur de crimine manifesto, & in quo non cadit excusatio, nec suspicio, ut quia imponitur pœna juris surgens ipso facto. h. d. secundum intellectum intrinsecum.

Idem Eboracensi Archiepiscopo. (an. 1174.)

PROPOSUIT nobis M. f Clericus tuus, quod sæpe contingit, ut cum aliquis super aliqua causa appellat, in aliis causis, in quibus non est appellatum, respondere recuset. Super quo consult. t. t. respondemus, quod licet pro illa appellatione non minus teneatur in aliis, super quibus appellatum non est, respondere: iudex tamen, a quo appellatur (quia illi omnino suspectus est) eum non debet ad respondendum super aliis compelli.

a Cap. 30. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. p. 10. c. 29. Gloss. in canon. quod bene 6. quest. 4. b C. 31. eod. tit. in 1. compil. & post Conc. p. 7. c. 20. ubi habes integram clausulam. c alias, Vintonien. alias Vintonen. d C. 32. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. part. 50. c. 53. e C. 37. eod. tit. in 1. compil. f C. 38. eod. tit. in 1. compil.

lere, nisi pro crimine adeo gravi, & manifesto, quo ipso actu merito sit damnandus.

CAP. XXV.

Absolvitur excommunicatus cautione recepta, licet adversarius, vel excommunicator, ne absolvatur, appellet. h. d. secundum unum intellectum, quem tamen oportet limitare, quando excommunicatio non fuit lata pro manifesta contumacia, vel offensa: quia tunc non debet absolvi, nisi satisfactione præcedente, ut in cap. ex part. I. infra, de verb. signif.

Idem R. Cantuariensis Archiepiscopo. [an. 1180.]

Qua fronte nos a consilere valeas, non videmus, cum dicaris ordinem juris pervertere: jam enim non in Ecclesia, sicut est canonicum, & honestum, non etiam in palatio, non in camera tua, sed in camera Regis, contra debitum juris, & Pontificalis officii dignitatem, Episcoporum electiones dicens confirmare: (*& infra. i.*) Sane si quis pro contumacia, vel alia qualibet causa, interdicto, vel excommunicatione tenetur adstrictus, & offert se ad justitiam, de his, pro quibus sententiam ipsam excepit, Judex eum (ne in excommunicatione decedat) absolvere poterit, etiam si pars adversa, ne absolvatur, appellationis obstaculum interponat: ab ipso tamen ante absolutionem sufficienti cautione recepta, quod vel in presentia Rom. Pontif. ad cuius audientiam appellatur, si maluerit adversarius, vel coram Judice, cui causam delegaverit, juris pareat æquitati. De his etiam, qui conqueruntur se irrationabiliter excommunicationi, vel interdicto suppositos, illud idem dicimus, etiam si ii, qui hujusmodi protulerunt sententiam, ad sedem Apostolicam duxerint appellandum.

[*i. Verum ne petitionibus tuis nostrum denegare videamur assensum, super his, de quibus nos consilere voluisti, tibi, prout dedit mihi Dominus, respondemus.*]

CAP. XXVI.

Prelatus subditum suspendere, vel excommunicare non debet, nisi monitione præmissa: nec subditus contra disciplinam Ecclesiasticam appellare potest, maxime si est religiosus. Et Judex a quo præfigit terminum appellanti ad appellationem proseguendam, intra quem si non proseguatur, Judex a quo recessit jurisdictionem. Appellans vero non proseguens appellationem suam condemnatur in expensis, appellato hoc proseguenti.

Idem in Concilio Lateranensi. b. [an. 1179.]

Reprehensibilis est: (*& infra. i.*) Presenti decreto statuimus, ut nec Prælati [nisi canonica commotione præmissa] suspensionis, vel excommunicationis sententiam proferant in subjectos, nisi forte talis sit culpa, quæ ipso suo genere suspensionis, vel excommunicationis pœnam inducat. Nec subjecti contra disciplinam Ecclesiasticam in vocem appell. erumpant. Si vero quisquam pro sua necessitate crediderit appellandum, competens ei ad proseguendam appellationem terminus præfatur: intra quem si forte prosequi neglexerit, tunc Episcopus libere sua auctoritate utatur. Si autem in quocunque negotio aliquis appellaverit, & eo, qui appellatus fuerit, veniente, qui appellat, venire neglexerit: si quid proprium habuerit, competentem illi reparationem faciat expensarum: ut hoc saltem timore territus, in gravamen alterius non faciat quis appellet. Præcipue vero hoc in religiosis volumus observari, ne religiosi, cum pro aliquo excessu fuerint corrigendi, contra regularem s. Prælati sui, & Capituli

a. Cap. 41. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Later. sub Alex. III. p. 3. c. 2. b. sub Alex. III. c. 6. c. Cap. 42. eod. tit. in 3. compilat. Quam caute, & prudenter sententia excommunicationis ferenda sit, tradit Trid. Conc. sess. 24. de reform. c. 3. d. al. sui. & perterritus. al. detentus. al. deterritus. f. In C. Barb. contra regulam Prælati sui, & Capituli sui disciplinam appellare, &c.

disciplinam appellare præsumant, sed humiliter ac devote suscipiant, quod pro salute sua fuerit eisdem injunctum.

(*i. Valde consuetudo in quibusdam partibus inolevit, ut cum fratres, & Coepiscopi nostri, seu etiam Archidiaconi, appellationes quosdam in suis causis existimant, nulla penitus admonitione præmissa, suspensionis, seu etiam excommunicationis sententiam ferant, alii etiam, dum superioris sententiam, & canonicam disciplinam reformidant, sine ullo gravamine appellationem obijciunt, & ad defensionem iniquitatis usurpant, quod ad præsidium innocentiæ dignoscitur institutum. Quocirca ne vel Prælati sine causa valeant gravare subditos, vel subditi pro sola voluntate sub appellationis obtentu correptionem valeant eludere Prælatorum.*)

CAP. XXVII.

Judex a quo non obstante appellatione cognoscit de causa, si appellans non proseguatur: hoc primo. Et Judex ut suspectus recusatus, potest alteri causam committere, hoc secundum.

Idem. p. c. Eam te.

III. *AD* hæc [*& infra. i.*] Cum a te super aliqua causa fuerit appellatum, fas tibi sit appellantes appell. remota compellere, ut vel appellationem interpositam proseguantur, vel coram te juris pareant æquitati. Aut si alterutra partium te suspectum habuerit, te infestente Judicem eligant b, qui propositam inter eos valeat dirimere quæstionem.

[*i. Presentibus tibi literis duximus indulgendum, ut*]

CAP. XXVIII.

Si Canonicus ad residentiam monitus appellat, statuitur sibi terminus ad appellationem proseguendam: & interim deseruitur beneficio per vicarium de fructibus beneficii sustentandis: & si appellationem non proseguatur, vel residentiam non facit, privatur præbenda.

Idem Salabriensis Episc. c.

II. *P*ervenit ad nos d, quod cum G. Ecclesiæ tuæ Canonicum, ut in ea residentiam faceret, monuisses, in appellationem prorupit: [*& infra. i.*] Cum ipse autem frustratorie dilationis causa videatur dictus Canonicus appellasse: mandamus, quatenus eum studiose moneas, ut in eadem Ecclesia residentiam faciat: vel intra terminum eam prosecuturus, iter ad nos arripiat veniendi. Interim vero alicui honestæ personæ vices ejus in Ecclesia prætaxata committas, & ei de beneficiis illius assignes, unde possit congrue sustentari. Quod si præfatus G. alterum istorum adimplere neglexerit, tu Præbenda sua prives eundem, & eam alii idoneæ personæ concedas.

[*i. Et appellationi suæ terminum proximam festum B. Lucie præfuit. Quoniam igitur indignum est, pro ejus, & aliorum subterfugio prædictam Ecclesiam debitis obsequiis defraudari.*]

CAP. XXIX.

A Judice jurisdictionem exeunte non appellatur.

Idem. (an. 1176.)

III. *C*onsuluit nos tua fraternitas, utrum sit e appellationibus deferendum a Rege Francorum pro Judæis interpositis, ut mancipia detineant Christiana: [*& infra. i.*] Non convenit, ut pro hujusmodi appellationibus ab observatione decreti debeas abstinere.

[*i. Et utrum sustinere debeas, quod de novo constituerit Synagogas, ubi eas nullatenus habuerunt.*]

CAP.

a. Cap. 43. eod. tit. in 1. comp. b. Vid. l. si suspecta, cum gloss. & l. secundo requiris. ff. eod. c. alius Salesburin. al. Salesberien. d. Cap. 44. eod. tit. in 1. comp. e. Cap. 1. eod. tit. in 2. compilat. Quantum potestatem habeat Papa super Judæos, & alios infideles, tradit Innocent. & alii in cap. super his infra de vot. & vot. redempt.

CAP. XXX.

Qui ante citationem, vel notitiam literarum misit nuncium ad Papam, appellare potest, ne delegatus procedat, secus, si post.

Idem Genuensi a Archiepiscopo. (an. 1175.)

IV. *AD* hæc, sicut b asseris: [*& inf. i.*] Respondemus, quod Judex si ei constiterit appellantem, antequam partes essent citatæ, vel delegatio causæ pervenisset ad ipsum, qui appellationis interponit obstaculum, nuncium ad sedem Apostolicam destinasse, factæ debet appellationi deferre: sed si post citationem fuerit destinatus, satis potest exequi, quod mandatur.

[*i. Quandoque super communi causa, quæ Judici appel. rem. committitur, altera pars appellat, asserens se pro eadem causâ nuncium suum ad sed. Apost. destinasse, ad quod taliter*]

CAP. XXXI.

Qui non detulit appellationi interposito ad Papam, mittitur cum literis ordinarii ad curiam puniendus.

Idem. [an. 1175.]

De e Priore: (*& infra. i.*) Cæterum si præfatus Canonicus Priorem propter suas enormitates manifestas, quæ ipsum notabilem reddunt, ad sedem Apost. appellavit, & ipse tali appell. deferre contempsit: eum cum literis tuis veritatem continentibus, de tanto excessu satisfactorum ad sed. Apost. venire compellas.

[*i. Qui non deserens protectioni, & appellationi vestre ad sed. Apost. factæ, quondam Canonicum suum vestibus fecit omnibus usque ad camisam spoliari, & eum accusationi, & appellationi renunciare coegit, qui & de suis, & quorundam fratrum enormitatibus murmuravit: id tua sollicitudini duximus insinuandum, ut super hoc rei veritate diligentius inquisita, si inveneris, quod pro evitanda disciplina prædictus Canonicus appellaverit, eidem Priori propterea nullam pœnam infligere debes, quoniam sacra Rom. Ecclesia & hujusmodi appellationem non consuevit admittere, ne Monachis, vel Canonice regularibus præberetur audacia delinquendi.*]

CAP. XXXII.

Contra constitutiones regulares appellatio religiosum non defendit.

Idem universis Abbatibus.

Quia d nos: [*& infra. a.*] Ut Abbates, qui de aliqua publica infamia publice respersi sunt, aut convicti, deinde f in communi Capitulo ammoniti, prælationi cedere noluerint, appellandi non habeant facultatem.

[*i. Elegit Dominus in hereditatem sibi, & a longe de alto prospexit paci, & tranquillitati vestre, quantum divina gratia concedit, prospicere cupientes, auctorit. Apostol. vobis concedimus, & indulgemus.*]

CAP. XXXIII.

Judex a quo potest præfingere terminum appellanti ad proseguendam appellationem, quo lapsa, reassumit Judex jurisdictionem.

Idem.

AD aures g nostras: (*& infra. i.*) Appellanti ad prosecutionem appellationis terminus congruus præfigatur: intra quem, si appellationem non fuerit prosecutus, extunc compellatur stare iudicio delegati.

[*i. Te significante pervenit, quod cum interdum tibi, vel aliis causis sub appell. rem. delegamus, altera partium, ut terminum valeat declinare iudicis delegati, quæstiones incidentes opponit, & tum licet in principali causa appell. rem. non*]

a. al. Januensi, sed idem est, nam olim Genuam, Januam vocabant. b. Cap. 2. eod. tit. in 2. comp. & de missione nuncii. an aliquid operetur, vid. Pan. infra hoc tit. c. ut debitus. c. Cap. 3. eod. tit. in 2. comp. vide Guid. Pap. hic. d. Cap. 5. eod. tit. in 2. comp. e. Verbum, sunt, deest in plur. antiquis. f. al. & deinde. g. Cap. 6. eod. tit. in 2. comp. unde cognosces aperte hujus decretalis sensum.

fit procedendum, in appell. tandem vocem prorupit, appellationis suæ terminum non præfingens, sicque partem aliam sine prosecutione appellationis facit remanere suspensam. Postulas igitur tibi, & aliis sudicibus indulgeri, ubi causæ sine appellatione committuntur, incidentes quæstiones sine debito appell. postposita valeas terminare. Cæterum cum incidentes quæstiones sæpius præjudiciales non immerito judicentur, petitionem tuam in hac parte non duximus admittendam. Sed ne qua pars frustratoris diutius affligatur,]

CAP. XXXIV.

Si precedente gravamine quis submittit se protectioni superioris, habetur pro appellante; dummodo servaverit ea, quæ in appellatione sunt necessaria.

Idem Abulensi Episc. [an. 1176. Roma in Hispaniam.]

AD audientiam a nostram noveris pervenisse, quod cum Jacobi Zamorensis Episcopus G. Presbyterum Ecclesiæ sancti Presbyter te, & Ecclesiam b suam nostræ protectioni subjecit: (*& infra. i.*) Licet autem prædictus Presbyter ex simplicitate forte verbum appell. non expresserit: quia tamen postquam se, & sua nostræ protectioni subjecerat, non debuit sine causæ cognitione aliqua sententia condemnari: mandamus, quatenus (si ita tibi constiterit) sententiam, quam præfatus Episcopus in eundem Presbyterum tulit, denuncias non tenere.

[*i. Sed præfatus Episcopus pro eo forte, quod expresse non appellavit, in eum post invocatum sed. Apost. patrocinium, contra etiam privilegium Compostellane Ecclesiæ, indultum, excommunicationis sententiam promulgavit.*]

CAP. XXXV.

Causa non est ad Judicem a quo remittenda, appellatione adhuc non iustificata, nisi de partium consensu.

Idem Archiepiscopo Tarracôn. c. [an. 1175.]

Acepta d conquestione Canonicorum Pampillon. [*& infra. i.*] Non debet ad eos causa remitti, nisi partes consentirent, a quibus nocitur appellatum.

[*i. Quod dilecti filii n. Dux Navarrorum eos bonis suis spoliasset, causam ipsam tibi frater ad eorum petitionem commissimus terminandum. Verum quoniam nobis tacuerunt, quod ab audientia tua fuit ad sed. Apost. appellatum, nec nos si hoc nobis constitisset, tuo causam commississemus examini, cum)*

CAP. XXXVI.

Delegatus etiam datus cum clausula, appellatione remota, recusari potest, si est consanguineus impetrantis, vel si fuit advocatus ejus in illa causa.

Lucius III. G. altero e Linconen. Episcopo. (an. 1181.)

POstremo fraternitati f tuæ literis presentibus intimamus, quod si causa alicui fuerit delegata, qui consanguineus sit illius, qui literas impetravit, aut in eodem negotio Advocati officio functus, vel ex alia justa causa suspectus: hujusmodi delegatus non immerito poterit recusari, quamvis appellatione remota fuerit ei negotium delegatum.

CAP. XXXVII.

Sententia interdicti non suspenditur per appellationem sequentem.

Idem Norwicensi Episcopo. g.

V. *AD* hæc b quoniam sub interdicto alicui constituti appellant, & deinde illud servare contemnunt, quid in hæc casu servandum sit consilere voluisti. Noveris

a. Cap. 7. eod. tit. in 2. compil. vide Lanfr. de Orcano in c. quoniam. supr. de prob. b. Dicitio, suam, deest in antiq. c. al. Terra conensi. d. Cap. 2. de rescript. in 2. comp. unde intelligitur hoc fragm. vid. l. legatus. ff. de offic. pres. & l. munerum. §. judic. ff. de mun. & hon. e. al. Valtero. al. Guahero. f. Cap. 56. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. p. 10. c. 18. g. al. Norwicensis. h. Cap. 46. eod. tit. in 1. compil.